

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry 26.3.2015

K nasledujúcej ukážke sa vzťahujú úlohy 1 – 5.

Chlapci padli z višne, dievčatá z jahody

Psa za plotom školského ihriska som sa odjakživa bála. Križenec medveďa a koňa bol vždy tam. Hlavne na jar, keď už bolo teplo a telocvikárka nás vyhnala von, pes pobehoval popri plote, štekal a sledoval nás krvilačnými očami.

Aj dnes sme mali pred sebou telesnú. Telocvikárka maródovala a zastupovať ju chodil kadekto. Najlepšie bolo pri matikárovi Révaiovi, on a šport, to bolo niečo ako ja a počítače. Navzájom sme si nedôverovali, nerozumeli a najlepšie bolo, keď sme boli od seba naozaj ďaleko.

Matikár nás vyhnal von, hodil nám tenisovú loptičku, vraj, zabavte sa. Baby navrhli vybíjanú a navyše – ľavou rukou. Všetko bolo fajn, kým z budovy nevybehli chalani. Nechtiac som Števa trafila rovno do čela. Nasledovala naháňačka s ohadzovačkou, a keďže lopta bola len jedna, hádzali sme všetkým, čo nám prišlo pod ruku. Uprostred šialenstva som si uvedomila, že niečo nie je v poriadku. Zastala som, lebo ma to zarazilo. Vtom tresk, dostala som loptičkou do hlavy.

Rýchlo som zdvihala loptu a telom mi prebehol mráz. Spred plotu vyskočil pes a v okamihu sa ku mne rozbehol. Od strachu som zdrevenela.

(Zdroj: Futová, G. – Brat, R.: *Chlapci padli z višne, dievčatá z jahody*, 2010, upravené)

1. Ktorá z uvedených možností vyplýva z textu ukážky?

- A) Hrdinka rozumie a dôveruje počítačom.
- B) Hodina telocviku býva vždy na ihrisku.
- C) Telocvikárku zastupuje len matematikár.
- D) Pes sa nevedno ako dostal pred plot.

2. Hrdinka príbehu zastala počas naháňačky s ohadzovačkou, pretože

- A) sa zľakla pobehujúceho psa.
- B) dostala loptičkou do hlavy.
- C) spred plotu vyskočil pes.
- D) ju prekvapilo zlé tušenie.

3. Ktorý slohový postup prevláda v ukážke?

- A) opisný
- B) výkladový
- C) rozprávací
- D) informačný

4. Vokalizovaná predložka sa nachádza

- A) v prvom odseku.
- B) v treťom odseku.
- C) v druhom odseku.
- D) v štvrtom odseku.

5. V ktorej z možností sú všetky slová napísané správne?

- A) tri susedove psy
- B) traja dobrí psy
- C) tri chlpaté psi
- D) traja hladný psi

6. V ktorej z možností je správne zapísaná priama reč?

- A) Dominika frflala: „No len sa toľko nevzrušujte. Čo vám záleží viac na zvieratách ako na ľuďoch“?!
- B) „No len sa toľko nevzrušujte,“ frflala Dominika, „čo vám záleží viac na zvieratách ako na ľuďoch?!“
- C) „No len sa toľko nevzrušujte“, frflala Dominika, „čo vám záleží viac na zvieratách ako na ľuďoch“?!
- D) Dominika frflala „No len sa toľko nevzrušujte. Čo vám záleží viac na zvieratách ako na ľuďoch?!“

7. V ktorej z uvedených viet sú tri slová so slabikotvornými spoluhláskami?

- A) Triatlon má dĺžku tratí 1,5 kilometra, 40 a 10 kilometrov.
- B) Zvládnuť tri vytrvalostné disciplíny si vyžaduje trpezlivosť.
- C) Beh výborne posilní srdce, zaručí prehĺbenie dýchania.
- D) Kraul zlepši vytrvalosť a práca nôh je šetrná ku kĺbom.

8. Ktorá veta je jednočlenná slovesná?

- A) Na registráciu nášho rožka sa čakalo takmer päť rokov.
- B) Udelenie certifikátu z Únie sa predĺžilo pre námietky.
- C) Výrobcovia rožka musia presne dodržiavať receptúru.
- D) Naše výrobky majú certifikát Zaručená tradičná špecialita.

9. Ako sa nazýva literárny žáner lyriky, ktorý je určený širokým vrstvám obyvateľstva a podlieha móde?

- A) evergreen
- B) ľudová pieseň
- C) ľúbostná pieseň
- D) populárna pieseň

10. Ktorý z uvedených znakov nie je typický pre divadelnú hru?

- A) dominantnosť dialógov
- B) prítomnosť rozprávača
- C) členenie na dejstvá
- D) postoj a reč tela

11. Čo vyplýva z nasledujúceho textu?

Najdôležitejším zdrojom príjmu Tanzánie je export rýb, konkrétne okúňa nilského, ktorý bol nasadený do Viktóriinho jazera, v ktorom úplne zničil pôvodný ekosystém. Kým domáci obyvatelia hladujú, do Európy a do Japonska denne letecky putuje viac ako 500 ton týchto rýb.

(Zdroj: internet)

- A) V Európe a v Japonsku sa konzumuje priveľa rýb.
- B) Tanzánia najviac zarába na dovoze okúňa nilského.
- C) V Tanzánii bol úplne zničený ekosystém.
- D) Tanzánia je hospodársky závislá na vývoze rýb.

12. V ktorej z možností sú chýbajúce hlásky uvedené v správnom poradí?

Vošiel do _atematického kabinetu _ákladnej školy v Záhumní. Onedlho stál pred budovou _olicajného zboru Slovenskej _epubliky. Potom kráčal po _lici obrancov mieru.

- A) M, z, P, R, u
- B) M, Z, p, R, U
- C) m, Z, p, r, u
- D) m, Z, P, r, U

13. V ktorej z možností sú uvedené iba neohybné slová?

- A) potichu, včera, hej, večera
- B) okolo, medza, možno, ani
- C) vari, heš, napokon, vľavo
- D) naspamäť, tebe, už, aj

14. V ktorej z možností sú predložky použité správne?

- A) Hoci sa v tom nevyznala, všetko zobrala na vlastnú zodpovednosť.
- B) Brat bol vždy prísny na seba, ale môj názor bral vždy v úvahu.
- C) Poslala po odborníka, lebo sa už veľmi dlho zaoberala s problémom.
- D) Prečítaj si pozorne návod k použitiu a pouvažuj o dávkovaní.

K nasledujúcej ukážke sa vzťahujú úlohy 15 – 19.

21. 1. '11 10.55

Práve sme si vypočuli príhovor riaditeľa. Oznamoval nám, že 7. februára bude v škole veľký ples, pretože škola oslavuje 35. výročie vzniku. Podľa mňa nám odpadne vyučko. Super!!! Každý má prísť v kostýme postavy alebo obdobia, ktoré má najradšej. Uf! Za čo pôjdem? A navyše – máme so sebou vziať aj dákeho spoločníka. Nemusi byť z našej školy. Tu teda vážne pohorím! Všetky baby si vezmú svojich chalanov a ja budem sama! Kto by mi mohol robiť spoločnosť? Patrik? To bude ťažké. Maťa by ma rovno zavraždila, Erika by ma vyfackala a bohvie, kto by mi ešte čo urobil. Takže nič. Lukáš? Ten by ma uslintal na smrť. Alebo by sme sa šťavnato pohádali. A Simona by ma ukameňovala. Žeby Rišo? Možno by som sa mohla opýtať. Alebo... Belko? Ved' aj to je spoločník, či nie? Už teraz si viem živo predstaviť, ako na mňa všetci zízajú, osvetľujú ma reflektory a som stredobodom pozornosti (ak by ma s tým psom rovno nevyhodili)...

Najlepšie bude, keď zostanem sama.

(Zuzka Šulajová – upravené)

15. S kým by sa hrdinka príbehu na plese poškriepila?

- A) s Patrikom
- B) s Lukášom
- C) s Erikou
- D) s Rišom

16. Ktorý slohový postup je použitý v ukážke?

- A) výkladový
- B) informačný
- C) opisný
- D) rozprávací

17. V ktorej z možností sa nachádza metafora?

- A) tu vážne pohorím
- B) vziať so sebou spoločníka
- C) na mňa všetci zízajú
- D) osvetľujú ma reflektory

18. Aký literárny žáner predstavuje ukážka?

- A) novelu
- B) reportáž
- C) poviedku
- D) denník

19. V ktorom zo slovných spojení z ukážky nedochádza k spodobovaniu?

- A) práve sme si vypočuli
- B) ved' aj to je spoločník
- C) vyučko nám odpadne
- D) teraz si viem predstaviť

20. Ktoré slová treba doplniť na chýbajúce miesta vo vete?

To už závisí _____, či sa zúčastníš _____ žiackeho parlamentu.

- A) od teba, na schôdzi
- B) na tebe, schôdze
- C) od teba, schôdzi
- D) na tebe, na schôdzi

21. Ktorý výrok je napísaný bez pravopisnej chyby?

- A) Ľudia zabudnú čo ste povedali, urobili, ale nezabudnú, ako sa vedľa Vás cítili.
- B) Nikdy nie sme taký chudobní, že by sme nemohli poskytnúť pomoc blížnemu.
- C) Naozajstnej múdrosti predchádza spoznanie vlastnej nevedomosti.
- D) Keď sa slnko kultúry chýli k západu, vtedy aj trpezlívci vrhajú dlhý tieň.

22. Aká je melódia viet v nasledujúcom rozhovore?

Martin: „Počula si už o tom?“

Alenka: „Čo máš na mysli?“

Martin: „Práve som dočítal článok v novinách.“

Alenka: „Porozprávajme sa o tom!“

- A) klesavá, stúpavá, klesavá, klesavá
- B) stúpavá, klesavá, klesavá, stúpavá
- C) klesavá, stúpavá, stúpavá, stúpavá
- D) stúpavá, klesavá, klesavá, klesavá

23. Ktorú dvojicu číselníkov treba doplniť na zakryté miesta, aby bola veta napísaná správne?

Všetci neboli rovnakí, _____ boli zaťatejší, ďalší ústupčivejší, a to i napriek tomu, že sa prezentácia opakovala _____.

- A) jedni, päť ráz
- B) jedni, päť razy
- C) jedny, päť ráz
- D) jedny, päťráz

24. Ktorá ľudová múdrosť vystihuje myšlienku o prispôbovaní sa spoločenskej situácii?

- A) Ako chodí starý rak, i mladý sa učí tak.
- B) Ako mamky spievajú, tak aj mladé čvirikajú.
- C) Ako si ustelieš, tak budeš spať.
- D) Ako vietor duje, tak plachty obracajú.

25. Cieľom vecnej literatúry je podať

- A) svoje subjektívne stanovisko.
- B) presne poskytnúť určitú informáciu.
- C) sprostredkovať umelecký zážitok.
- D) pobaviť, rozveseliť, rozosmiať čitateľa.